

Denktank 8 september 2025

Aanvang: 20:00 uur

Locatie: Stadhuis

Agenda

1. Opening en welkom

2. Data denktank 2025-2026

Data in 2025 zijn vastgesteld en al eerder via de app gecommuniceerd. Zie ad. 2

3. Opstellen van het verkiezingsprogramma GR2026

In november en december en/of in kleiner comité?

4. Onderwerpen en sprekers voor de denktank

We hebben een flinke lijst (maatschappelijke) instanties benaderd om te komen spreken, met wisselend succes.

Vragen aan de denktankleden:

- Welke onderwerpen uit de lijst (zie ad. 3) vinden jullie het meest interessant, urgent? Welke misschien minder?
- Zijn er mensen die aanvullende ideeën voor onderwerpen hebben, die in deze lijst onderbelicht zijn?

5. Nieuws uit de fractie (10 min.)

6. Onderwerp 1: Zonneweide langs de A35

Zie de artikelen onder ad. 5

- Vinden we dit een duurzaam project en waarom wel/niet?
- Wat vinden we hiervan als we kijken naar het netcongestie probleem? Aan de ene kant zijn er veel bedrijven die niet kunnen aansluiten en aan de andere kant komen er hectares aan zonnepanelen bij, terwijl op piekmomenten de stroomprijs al negatief is?
- Welke kritische vragen zouden onze raadsleden kunnen stellen c.q. wat zou er bijgestuurd kunnen worden?
- Heeft het plaatsen van zonnepanelen geen andere hinderlijke effecten? Zoals schitteringen van de zon (zie Schiphol) of esthetische bezwaren?

7. Onderwerp 2: Energie armoede

Zie het artikel onder ad. 6

- Is het geschetste probleem terecht of is dit een publiciteitsstunt van Essent?
- Moeten worden ingezet op financiële ondersteuning van minima?
- Moeten worden ingezet op subsidie voor isolatie van tochtige huurwoningen? Hoe kan dit versneld worden (dit vraagstuk speelt al veel langer, toch?)
- Hoe de kan politiek de corporaties aanzette tot versnellen van isolatiemaatregelen?
- Welke vragen kunnen de raadsleden stellen?

8. Wat verder ter tafel komt

9. Sluiting

Volgende keer: 6 oktober 2025, 20:00 uur in het Stadhuis.

Onderwerp: toegankelijkheid voor kinderen met een beperking. Sprekers: Marcus en Marlinde Ringringulu-Dokter van Stichting Jirah.

Ad 2.

Datum	Onderwerp	Potentiële spreker of onderwerp
8 september 2025		
6 oktober 2025	Toegankelijkheid voor kinderen in een rolstoel (week van toegankelijkheid 6-10 oktober)	Stichting Jirah
10 november 2025	Verkiezingsprogramma Gr'26?	
8 december 2025	verkiezingsprogramma Gr'26?	
2 of 9 feb.		Hendrik Jan Teekens (2 feb of 2 mrt of 2 mrt) - Waterbeheer bij het waterschap
2 of 9 mrt.		Hendrik Jan Teekens (2 feb of 2 mrt of 2 mrt) - Waterbeheer bij het waterschap
13 of 20 apr.		
11 of 18 mei		
1 of 8 juni		

Ad 3.

Onderwerp	Instantie of persoon	Status
Waterschap: Omgaan met droogte en waterstanden. Effecten van droogte en klimaatverandering op rivieren en havens.	Hendrik Jan Teekens	Hendrik Jan heeft toegezegd voor februari of maart
Twente toegankelijk	Marianne Stevelink	Ze willen graag komen. Wordt nog overlegd met bestuur.
Armoedepact	Chantal Soepboer	Reactie gehad: ze gaat overleggen en zal nog van zich laten horen na 2 sept..
Voedselbank	Rita van Oosterom	Reactie terug gehad van Rita van Oosterom. Ze gaat het bespreken bij de bestuursvergadering van 3 sept. Daarna horen we.
Verkeersveiligheid	Veilig Verkeer Nederland	Eerste reactie: doorgestuurd naar verantwoordelijk persoon. Binnenkort antwoord.
Huis van Herstel	Monica Prigge-Hulst	Bericht ontvangen. Beloofd om er op 4 september op te antwoorden.
Wonen	St. Joseph	In afwachting van reactie.
Kinderarmoede	Jeugdfonds Almelo	In afwachting van reactie.
Arbeidsmigratie en werkgelegenheid over de grens	Euregio	
Huisvesting	Woningcorporatie Beter Wonen	In afwachting van reactie.
Jirah		In afwachting van reactie.
Circulaire economie	Eventueel ambtenaar die over circulaire economie gaat: Tijs Bruins Slot	In afwachting van reactie.
Ravijnjaar -> focus op financiële vraagstukken.	Alex Langius	
Oosters Orthodoxe traditie	Bekende van Rita, zie denktankapp 15 juni 2025	
Klimaat	Grootouders voor het klimaat	
Arbeidsmigranten en XL2	Veronica Junjan	(Nog) geen contact gezocht.
Leger de Heils		(Nog) geen contact gezocht.
Duurzaamheid in de gemeente	Postgroei / Paul Schenderling	Antwoord gehad: hij kan hier niet op in gaan. Spreekt alleen voor grote groepen.

Hieronder 2 artikelen uit Tubantia over de zonnepanelen langs de snelweg.

Twente krijgt een zonn snelweg: dit zie je straks langs de A35

Van Wierden tot Enschede-West komen straks duizenden zonnepanelen langs de snelweg. Goed voor stroom van tienduizenden huishoudens, maar ook een flinke verandering voor het oog. Hoe dat eruit ziet? Stap in voor een toekomstrit over de A35.

Joost Dijkgraaf 22-08-25, 05:00 Laatste update: 22-08-25, 07:47

Start de motor, zet je zonnebril op en rijd in gedachten mee over wat binnenkort misschien wel de meest duurzame snelweg van Nederland wordt. Van Wierden tot Enschede – en een stukje A1 meegepakt – verrijst een zonnepark over - verspreid - een lengte van 50 kilometer, langs bermen, taluds en vijvers.

Goed voor de stroom van zo'n 35.000 huishoudens, [zo maakte de provincie deze week bekend](#). Tijd voor een testrit.

Meteen raak bij Wierden

We beginnen in Wierden, waar de N35 overgaat in de A35. Het begint direct met twee zonnevelden bij de eerste op- en afrit daar. De afslag Rijssen en Wierden-Noord en Almelo-West? Dat worden bochten vol energie.

Wil je elke dag de Gemeente nieuwsbrief van Tubantia ontvangen via e-mail?

Loungesets met uitzicht op zonnevelden

Richting Almelo-Zuid glijden we langs de blokkendozen van Kees Smit en Timberland. Ook hier zijn panelen gepland, in de berm aan de kant van XL Businesspark. Een soort XL-zonnelint dus.

De afslag Wierden kán er zo uit te komen zien, over een paar jaar. Illustratie gemaakt met AI © AI/ChatGPT

Borne: geen glans

Tijd voor een uitstapje naar de A1. In Borne – afslag IKEA – blijft het opvallend stil. Er komen daar kleine parkjes met panelen, maar veel minder in het zicht. Hier krijgt eerst de aanleg van de Vloedbeltverbinding voorrang. Ook bij knooppunt Azelo blijven de bermen groen.

Hengelo: zonneboost deluxe

Iets verderop langs de A1, komen de panelen weer in beeld. Er verschijnen daar honderden meters zonnetalud. Ook wandelpark Weusthag-Noord krijgt een make-over: aan de Torenlaan, waar nu nog honden dreutelen en wandelaars uitwaaien, komt een zonneveld. Vanaf de afslag Hengelo-Noord (Frans op den Bult) houdt de panelenpolonaise op.

Zuid-Hengelo krijgt zonnezee

We keren terug naar de A35, en draaien de Twentse snelweg weer denkbeeldig op. Wie de afslag Hengelo-Zuid kent, weet dat je daar rechtsaf kunt naar de Makro. Maar straks gaat je blik ook naar links, want rondom deze afslag komen bermen vol zonnepanelen.

Groene tussenstop: Hengelo-Enschede

Even ademhalen. Geen panelen hier – alleen bosjes, weiland en uitzicht tot de horizon.

Enschede-West: glans naast de Grolsch

Het is het herkenbare punt van de A35, de afslag bij de Grolsch. Ook die gaat veranderen, met panelen in de berm, langs het water, en over de hele zichtlijn van bedrijventerrein de Marssteden.

Bleckmann, Pentair, oude zouthuisjes: straks komen die plekken vol te liggen met 'stroomopwekkers'.

Enschede-Zuid: panelen tot aan de uitlaatplek

Ook de zuidkant van Enschede krijgt een zonnepak aangemeten. Ze komen op taluds langs de snelweg en het veld strekt zich uit tot achter de weg, langs de wijk Ruwenbos.

Daar zitten populaire wandelgebieden bij. Hoe dat in de praktijk gaat uitpakken, moet nog blijken.

Laatste stop: de Hornbach-zonneweide

De finale van deze testrit: de afslag bij Enschede-West, bij de Hornbach. Ook daar komt een zonneveld, als slotstuk van de duurzaamste weg van Twente.

Dat was de eerste testrit over een weg waar in 2029 aan begonnen moet worden. Wanneer het allemaal gaat gebeuren? In 2026 wordt een partij gezocht die het hele plan gaat uitvoeren. En dan moet de bouw nog beginnen. Pas in 2029 mogen de eerste panelen de zon opzoeken.

Tot die tijd: veel gras, wat bosjes en af en toe een nieuwsgierige koe.

[Zelf benieuwd? Bekijk hier waar de panelen exact mogen komen](#)

50 kilometer zonnepanelen langs snelweg in Twente: dit zijn de plannen

Ze hebben allemaal groen licht gegeven. De gemeenten Enschede, Borne, Almelo, Hellendoorn, Hengelo en Wierden hebben ingestemd met de zogeheten Duurzaamheidsroute A35. Maar het duurt nog wel even voordat de eerste zonnepanelen langs de A35/A1 worden geplaatst.

Wim Goorhuis 18-07-24, 14:30 Laatste update: 18-07-24, 15:36 □

Duurzaamheidsroute A35 is het plan om een groot aantal zonnepanelen en zonnewanden te plaatsen langs de snelweg A35 en een klein deel van de A1. De Duurzaamheidsroute A35 is inmiddels doorgerekend op haalbaarheid en gaat nu de planfase in, zegt projectleider Paul Bielen. Dat houdt onder meer in dat de bestemming van percelen waarop straks panelen kunnen worden geplaatst, moet worden aangepast.

Dubbele bestemming

Veel grond waarover de A35 en A1 lopen heeft nu de bestemming verkeersdoeleinden. „Met zo'n bestemming kun je er niet zomaar energie gaan opwekken.” Wat het project volgens Bielen bijzonder maakt is dat er niet alleen wordt gekeken naar de rijksgronden, waar de wegen op liggen. „Er wordt ook naar achterliggende percelen gekeken. Die kunnen allerlei bestemmingen hebben.” Van bedrijfsgrond tot natuur. Alle gronden in het huidige plan krijgen met 'energie opwekken' een dubbele bestemming.

Met het plan wordt volgens Bielen een bijdrage geleverd aan de regionale opgave op het vlak van de energietransitie. Probleem met veel percelen langs de snelweg is dat het - zoals de projectleider het omschrijft - 'smalle strookjes' zijn. En dat is niet praktisch. Het creëren van 'energielandschappen' langs de snelweg is veel reëler. „Dat maakt ook dat je het beter landschappelijk kunt inpassen. En dan kun je er hopelijk voor zorgen dat het financieel rendabel wordt.”

Wil je elke dag de Gemeente nieuwsbrief van Tubantia ontvangen via e-mail?

Verticale schermen

In het huidige plan is maar beperkt ruimte om zonnepanelen in de berm langs de Duurzaamheidsroute A35 te plaatsen. Uitzondering zijn de verticale schermen, de zogeheten zonnewanden. Die hebben als bijkomend voordeel dat ze het geluid van de snelweg tegenhouden. Voor het project wordt nog onderzocht welke effect deze zonnewanden hebben op de geluidsbelasting voor panden in de omgeving. Daarom wordt in het huidige plan meer gekeken naar 'veldopstellingen' voor zonnepanelen bij op- en afritten, knooppunten en lussen van snelwegen. Ook taluds zijn daar geschikt voor.

Dat streefvermogen van 100 megawatt wordt eerder minder dan meer

Paul Bielen, projectleider Duurzaamheidsroute A35

De projectleider wijst erop dat de A35 een 'landschappelijk karakter' heeft. Bielen: „Het is een slingerende weg door het typisch Twentse landschap. Daarvan hebben we eerder gezegd dat je heel zorgvuldig moet kiezen waar je de zonopstellingen gaat doen. Ik verwacht niet dat er langs de hele berm van de A35 zonnepanelen komen.” Het accent zal liggen in stedelijke gebieden en nabij verkeerslussen en -op en afritten van de snelweg.

Qua stroomopbrengst wordt met het huidige plan gemikt op maximaal circa 100 megawatt. Daarmee kunnen zo'n 35.000 huishoudens van energie worden voorzien. „Maar dat vermogen zal eerder minder worden dan meer.” Op dit moment wordt uitgegaan van een totale investering van 80 tot 100 miljoen euro voor het hele plan. Die investering moet overigens vanuit de markt komen. Het Rijk en de gemeentes trekken de portemonnee niet.

Aanbesteding

Het hele plan wordt zo ver voorbereid dat ontwikkelaars er als het ware zo kunnen instappen. Vervolgens wordt het met een openbare gronduitgifte in de markt gezet. Het is een bijzonder project, zegt Bielen. De gemeenteraden van Almelo, Borne, Enschede, Hellendoorn, Hengelo en Wierden hebben de provincie gevraagd om één projectbesluit te

nemen voor al die percelen langs de A35 en de A1. Al met al gaat het om zo'n 50 kilometer snelweg.

Enschede-Zuid

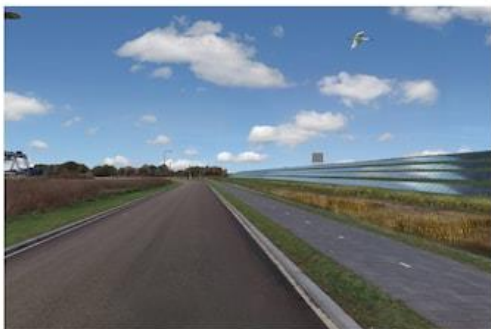
Volgens de huidige plannen komen er, rijdend over de A35 uit de richting Duitsland, aan de westzijde van de afrit Enschede-Zuid zonneparken, aan de oostzijde (Hornbach) is te weinig ruimte. Hier komen ook panelen in nieuwe wanden langs de snelweg. Bij de afrit Enschede West (Grolsch) komen ook de nodige panelen. Tussen Enschede en Hengelo zijn geen panelen gepland. De bosschages daar blijven intact. Ook aan de noordzijde van de A1 bij Hengelo komen zonnewanden in het talud.

Even verderop langs A1/A35 in Borne is de toekomstige aanleg van de Vloedbeltverbinding - die de verkeersdruk op Zenderen moet verminderen - de reden dat er geen mogelijkheid is voor de aanleg van zonnevelden. Ook bij knooppunt Azelo zijn geen panelen voorzien. In Almelo komen panelen op een talud langs de A35 ter hoogte van XL Businesspark. Ook bij beide A35-afritten bij Wierden komen panelen.

Het hele project is een zaak van de hele lange adem. Bielen hoopt dat er in 2026 een exploitant is. Rond 2029 zou vervolgens een begin moeten worden gemaakt met de plaatsing van de panelen.

Zo komen de zonnewanden langs de A35 bij Almelo er uit te zien. © Rijkswaterstaat

Zo komt het er straks mogelijk uit te zien: linksboven panelen in de berm van de A1 bij Hengelo ter hoogte van het Weusthag. Vervolgens met de klok mee: panelen op een talud bij het knooppunt Buren bij Borne, het zonneveld in Enschede ter hoogte van de afrit Zuiderval en zonnewanden langs de A35 bij Almelo. © Rijkswaterstaat

Het zonneveld in Enschede ter hoogte van de afrit Zuiderval. © Rijkswaterstaat

Panelen op een talud bij het knooppunt Buren bij Borne. © Rijkswaterstaat

Essent slaat alarm over energielasten in Twente: ‘Gemeenten, schiet die verduurzaming voor’

MET KAART Twentse huishoudens betalen de hoogste energierekeningen van Overijssel, maar hebben vaak het minste geld om te verduurzamen. Essent doet daarom een opvallende oproep: gemeenten moeten subsidies voorfinancieren.

Joost Dijkgraaf 03-09-25, 05:00

Wie het geld niet heeft blijft anders achter in tochtige huizen met torenhoge rekeningen en valt steeds verder buiten de boot, waarschuwt woordvoerder Amanda Hachmang van Essent. „Vooral lage inkomens haken af omdat ze het geld niet kunnen voorschieten. Daardoor blijven juist de kwetsbaarste groepen met de hoogste rekeningen zitten”, zegt de woordvoerder.

266 euro per maand

Uit nieuw onderzoek van adviesbureau Berenschot blijkt dat Twentse steden tot de duurste van het land behoren als het gaat om energielasten. Enschede (7,9 procent) en Almelo (8,1 procent) spannen de kroon: bijna 1 op de 12 euro's die binnenkomt, gaat daar rechtstreeks naar de energierekening.

Voor een gezin met een modaal inkomen van 40.000 euro is dat een rekening van 266 euro per maand. In de wijk Kerkelanden in Almelo ligt dat nog hoger, daar loopt het percentage zelfs op tot 11,6 procent. „En boven de 10 procent spreken we officieel over energiearmoede”, zegt Hachmang.

Wil je elke dag de Gemeente nieuwsbrief van Tubantia ontvangen via e-mail?

Landelijk ligt het gemiddelde veel lager: 6,4 procent, in Overijssel is dat 7,2 procent.

90 procent voorschieten

Essent pleit daarom voor een simpele maar ingrijpende maatregel in Twente: gemeenten moeten 90 procent van de bestaande subsidies voor verduurzaming voorschieten, in plaats van achteraf uitkeren.

„Dan haal je de grootste drempel weg. Want wie het geld niet heeft, kan onmogelijk eerst duizenden euro's voorschieten voor isolatie of een warmtepomp” zegt Hachmang.

„Twente heeft extra ondersteuning nodig vanwege de structureel zwaardere energie-uitgaven”, vult bestuurvoorzitter Resi Becker van Essent aan. „Vooral particuliere huurders en bewoners van sociale huurwoningen in Overijssel blijven nu achter.”

Daarnaast wil Essent één duidelijk loket voor alle regelingen. „Nu is alles versnipperd: landelijke subsidies, gemeentelijke regelingen en energiecoaches. Het is voor veel mensen niet te volgen.”

Druk op Den Haag

Om de urgentie in Den Haag duidelijk te maken, trekt Essent naar eigen zeggen ook in Den Haag aan de bel. Zo schoof Becker onlangs aan bij een rondetafelgesprek in de Tweede Kamer en verspreidt Essent die oproep voor voorschieten actief onder Kamerleden.

„We zien dat energiearmoede niet hoog terugkeert in verkiezingsprogramma's, terwijl steeds meer gezinnen worstelen met de rekening. Dat moet echt anders", vindt Hachmang.

Tegelijkertijd klinkt er ook kritiek. Als Essent zo begaan is met betaalbaarheid, waarom verlaagt het energiebedrijf de tarieven dan niet? Is het niet vreemd dat een commerciële speler pleit voor steunmaatregelen, terwijl er miljarden verdient worden in de energiesector?

Essent CEO Resi Becker © Essent

Woordvoerder Hachmang wijst erop dat Essent maar op zo'n 40 procent van de energierekening invloed heeft, en voor de tarieven onder streng toezicht staat van de ACM.

„Het grootste deel van de kosten bestaat uit belastingen waar wij geen enkele grip op hebben," zegt ze. „Het is vooral de overheid die de rekening laat groeien."

Overijssel in top 5

Volgens Essent ontstaat er, als er niets gebeurt, een tweedeling in de maatschappij: huishoudens die kunnen investeren in isolatie en warmtepompen, en de rest.

„Als we niks doen, zit in 2035 bijna de helft van de huishoudens in de hoek waar de klappen vallen", zegt Hachmang. „Juist mensen met de laagste inkomens hebben geen enkele kans om mee te doen aan de energietransitie."

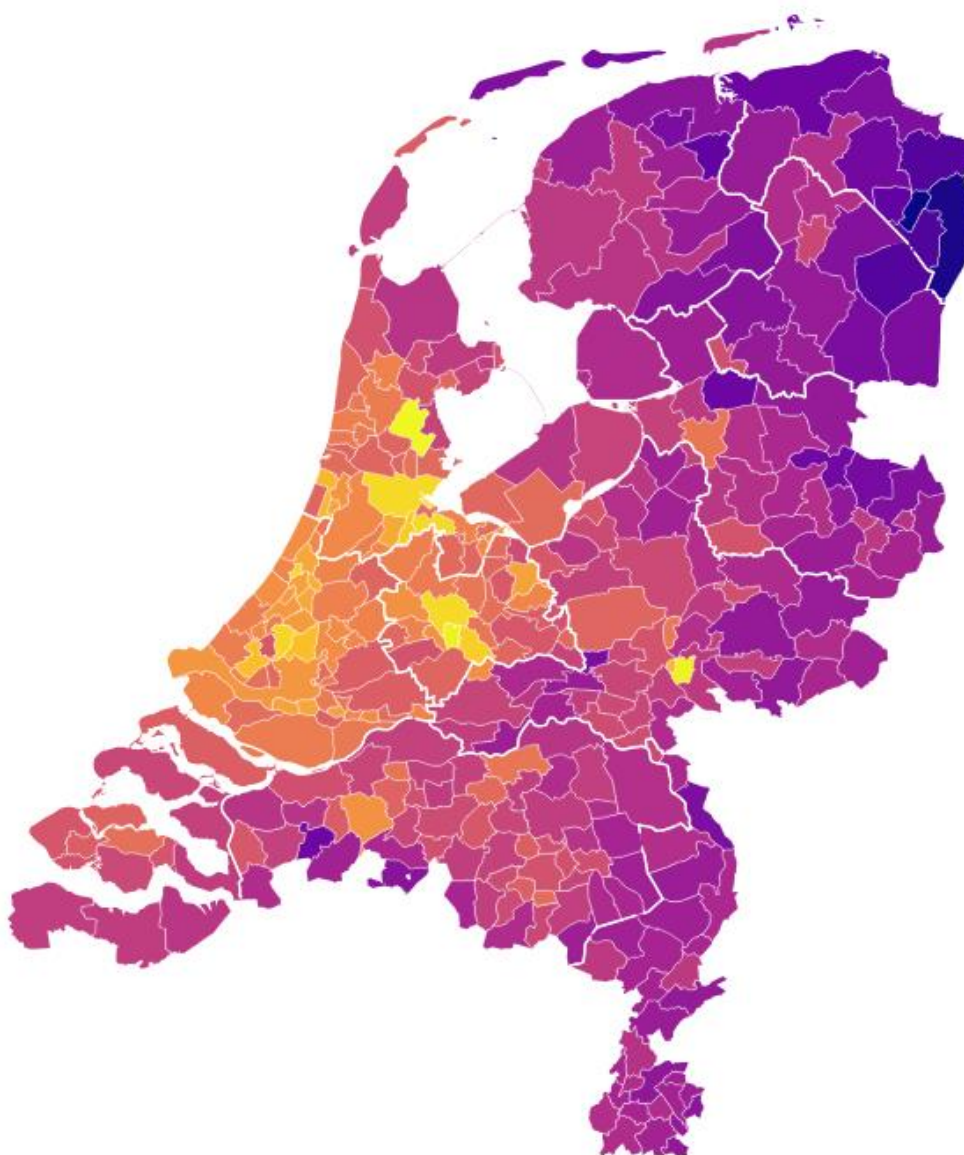
Overijssel staat landelijk in de top vijf van provincies met de zwaarste energielasten. Alleen Groningen, Drenthe, Friesland en Limburg scoren slechter. Textielsteden als Almelo en Enschede hebben te maken met wijken met flink gedateerde (goedkope na-oorlogse) woningen, lage inkomens en weinig investeringsruimte.

Hoe het zit in jouw gemeente? Dat bekijk je hieronder

Grote kloof tussen Randstad en de rest

Energie-uitgaven per 100 euro inkomen

weinig gemiddeld veel

Kaart: ADR • Bron: [Essent](#) • Kaartgegevens: [CBS](#)